SUOMEN ELÄINSUOJELU

EU/63/2024

Asia: **Ehdotus minkin lisäämisestä EU:n vieraslajiluetteloon ja siihen liittyvä poikkeusluvan hakeminen**

Täydennän tällä lausunnolla 9.9.2024 Ympäristövaliokunnalle jättämääni lausuntoa. Käsittelen alla lyhyesti antamiani vastauksia valiokunnan kysymyksiin.

Suomen Eläinlääkäriliitto on syksyllä 2023 tehnyt kannanoton koskien turkistarhausta. Kannanotto on luettavissa: https://sell.fi/suomen-elainlaakariliiton-kanta-turkkien-vuoksi-kasvatettavien-elainten-pidosta/

Liitto korostaa lausunnossaan, että turkistarhaus aiheuttaa eläimille vakavia hyvinvointiongelmia, ja on vastoin eläinten hyvinvointilain (693/2023) tarkoitusta. Lisäksi eläinlääkäriliito toteaa lausunnossaan mm. seuraavaa: ”Sen ohella, että nykymuotoinen turkistarhaus aiheuttaa kärsimystä turkiseläimille, seuraa siitä ympäristöongelmia ja vakavia terveydellisiä riskejä. Turkistarhoille levinneen lintuinfluenssa-viruksen uhkana on viruksen muuntuminen ja siirtyminen ihmiseen.”

Turkistarhoilla käytettyä sertifikaattia on kritisoitu laajalti. Sertifioitu turkis ei ole hyvinvointimerkki, eikä se tuo eläimille helpotusta niiden elämään pienessä pelkistetyssä verkkohäkissä. Sertifioinnissa on nykyisin osana ns. Welfur-auditointi. Tämä tarkoittaa sitä, että pienissä, pelkistetyissä verkkohäkeissä elävien eläinten hyvinvointia ja olosuhteita verrataan toisiinsa keskenään, ei suinkaan hyvinvoivien lajitovereiden hyvinvointiin tai olosuhteisiin. Parhaatkaan pisteet Welfur- auditoinnilla eivät merkitse sitä, että eläin olisi hyvinvoiva.

Suomen villiminkkikanta on alun perin syntynyt turkistarhauksen seurauksena. https://www.luke.fi/fi/luonnonvaratieto/tiedetta-ja-tietoa/pienriista/minkki

Luonnonvarakeskus toteaa minkeistä mm. seuraavaa:” Luonnonkanta syntyi kuitenkin pian tarhakarkureiden jälkeläisistä, ensin Pohjanmaalle 1950-luvun alkuun mennessä. Lajin leviämistä helpottivat myös venäläisten tekemät istutukset Karjalaan ja Kuolan niemimaalle vuosina 1934–65. Laji levittäytyi yli koko Suomen kolmessakymmenessä vuodessa.”

Perustuslakivaliokunta linjasi turkistarhauksen kieltämisestä ja elinkeinovapaudesta lausunnossaan vuonna 2013 mm. seuraavaa:

”Perusoikeuksien rajoitusten hyväksyttävyysvaatimus edellyttää, että rajoittamisen tulee olla painavan yhteiskunnallisen tarpeen vaatimaa. Hyväksyttävyysvaatimuksen arvioimisen kannalta merkityksellistä on, että perustuslakivaliokunta on äskettäin koe-eläintoiminnan yhteydessä katsonut eläinten hyvinvoinnin edistämisen olevan epäilemättä yhteiskunnallisesti hyväksyttävä ja erittäin painava peruste muun muassa elinkeinovapauden ja omaisuuden suojan rajoittamiseen.”

Ja:

”Perustuslaista ei valiokunnan mielestä sinänsä johdu estettä kieltää turkistarhausta, jos eduskunnan enemmistö pitäisi sitä luonteeltaan epäeettisenä toimintana ja ehdotus muutoin täyttäisi perustuslain

vaatimukset. Tältä kannalta on huomionarvoista, että eräissä Euroopan maissa parlamentti on päätynyt kieltämään turkistarhauksen tai rajoittamaan sitä olennaisesti.”

Lausunto löytyy kokonaisuudessaan:
https://www.eduskunta.fi/FI/Vaski/sivut/trip.aspx?triptype=ValtiopaivaAsiakirjat&docid=pevl+18/2013

Turkistarhaus on viime vuosina vähentynyt Suomessakin hyvin merkittävästi. Syntyvien minkin poikasten määrä on noin puolittunut 5 vuoden aikana. Myös alan työllistävyys on vähentynyt vastaavasti.

Taloustutkimuksen toteuttaman kyselyn mukaan 83 % suomalaista ei hyväksy nykymuotoista turkistarhausta ja valtaosa suomalaisista haluaisi kieltää tarhauksen kokonaan.

Kati White
Toiminnanjohtaja
SEY Suomen eläinsuojelu